

Gammel Skik kulminerer i vore Dage

Halvdelen af Landets Kirkeskibe er ophængt i det 20. Aarhundrede

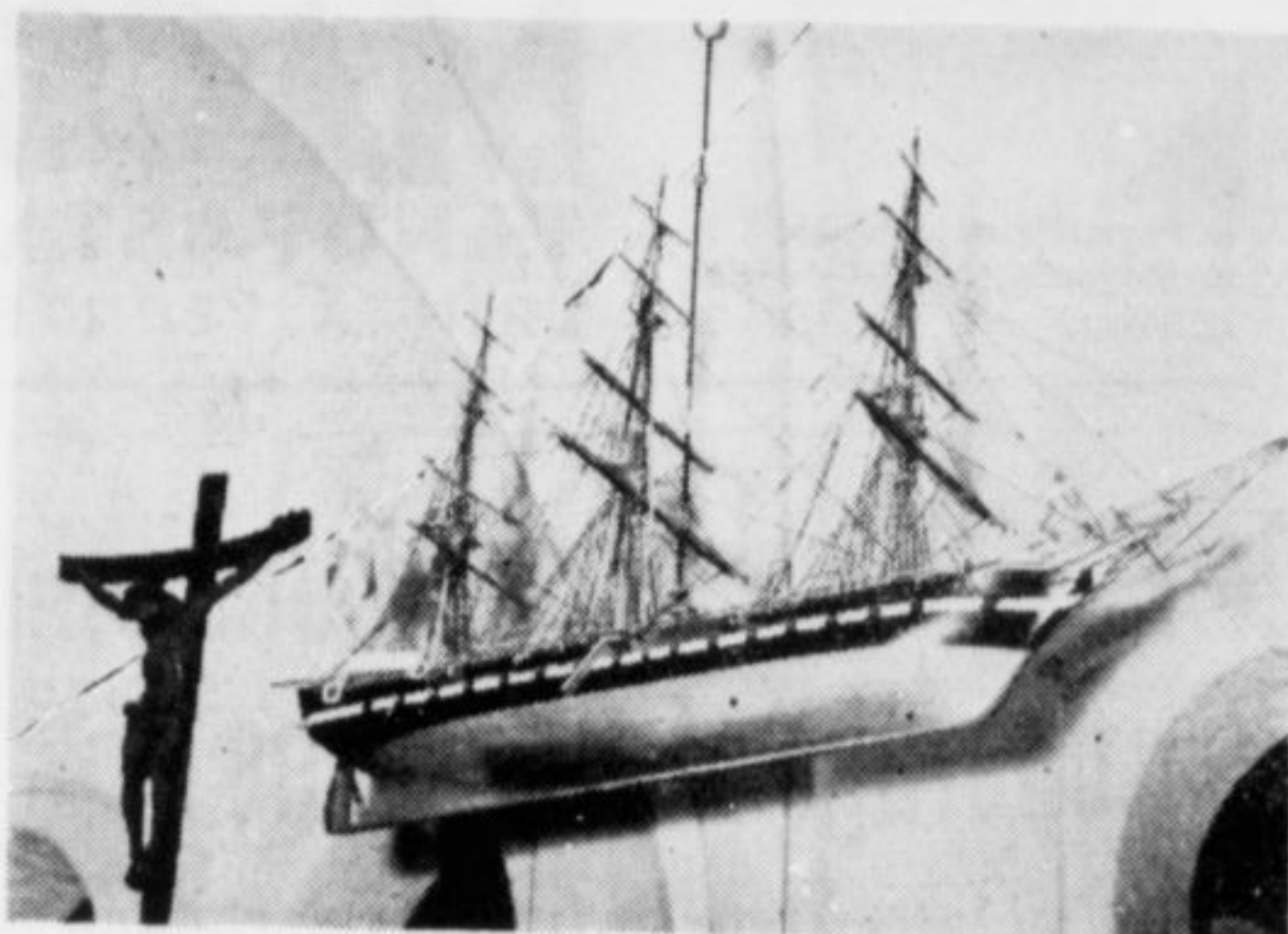
I en Trediedel af Landets Kirker er der ophængt Kirkeskibe, smaa, minutigst udarbejdede Skibsmodeller — oftest stolte Fuldriggere — der styres frem under Kirkens Hvælv. I de fleste Tilfælde er de skænket Kirken af Søfolk med Tilhørsforhold til denne bestemte Kirke og ofte er der i denne Gave en Symbolik, aabenbar eller skjult, og det er vel iøvrigt saadan, at den, der sidder i Kirkebænken og med sit Blik fanger Skibet lægger sin egen Fortolkning i dette lille Fartøj i selve det store »Kirkeskib«.

At dømme efter de Modeller, som udgør den overvejende Del af det lille Tusind Skibe, som hænger i Kirkerne Landet over, hovedsagelig i Kystbyernes Kirker, er der Tale om en gammel Skik. Det er ogsaa rigtigt — de ældste danske Kirkeskibe kan føres tilbage til første Halvdel af det 17. Aarhundrede, men en nøje Undersøgelse, som den, der er foretaget af Historikeren Henning Henningsen og nedfældet i hans Bog »Kirkeskibe og Kirkeskibsfester« (Høsts Forlag) viser, at over Halvdelen af Kirkeskibene er ophængt siden 1900, og Tallet vokser stadig. Danmark faar flere og flere Kirkeskibe. Man regner, at der ophænges 10 nye Skibe aarlig i Landets Kirker. Mens det tidligere hovedsagelig var i Kystegnene, denne Kirkeskibsmadning fandtes, har Skikken i de senere Aar bredt sig ind efter til Indlandskirkerne, og man træffer nu ogsaa i de lyske Hedesognes Kirker disse populære Skibsmodeller.

I ældre Tider var det saa godt som altid tremastede fuldriggede Orlogsskibe, men i det 19. Aarhundrede kom dertil fuldriggede Koffardskibe, og langt over Halvdelen af de ophængte Skibe hører til denne Type. Men iøvrigt følger Kirkeskibene med Tiden — saaledes blev der i Fjor, efter en højtidelig Indvielse, i Hans Egedes Kirken paa Østerbro i København ophængt en smuk Model af Grønlands Styrelses Dampskonnert »Hans Egedes«. Skibet var skænket af Marineforeningen, en Forening, hvis forskellige Lokalfdelinger i stor Udstrækning har forfærdiget og skænket Skibsmodeller til de Kirker, som Medlemmerne søgnede til.

SKIBE har siden Oldtiden været kendt som et Element i kultiske Ceremonier, men man mener det dog bevist, at der ikke er nogen Forbindelse mellem de hedenske religiøse Opskrifter og den Skik, som Ophængning af Kirkeskibe i vore kristne Kirker er. Disse Skibe er ofte skænket med det blotte Formaal at pryde Kirken, ogsaa ofte i Taknemmelighed af Sømand, som er blevet reddet fra Druknedøden og lige saa ofte af Aarsager, man ikke har kunnet efterforske. Lige saa usikker er den Symbolik, som Skibene giver Udtryk — der er meget vide og elastiske Rammer for Fantasien, og den ene Fortolkning kan stort set være lige saa god som den anden.

Nutildags, hvor man som før nævnt, giver Skibe til Kirkerne i et Antal som aldrig før, er Bevæggrunden dertil vel væ-

Det nyeste Skib i Nykøbing F. Kirke, den tremastede Skruerfregat »Kronprins Frederik«, der i 1891 blev skænket Kirken af Sømandsforeningen. Forud for dets Ophængelse i Kirken fandt en Procession Sted.

sentligst den kristne Symbolik, man lægger i Skibet.

Allerede i Kristendommens første Tid opfattede man Kirken som et Selskab, som Kristus talte fra, og som vel omtumles paa Bølgerne, men som ikke gaar under. Selve Kirkebygningen kunde opfattes som Skibet, Biskoppen som Styrmanden, Præsterne som Mandskabet og Menigheden som Passagererne. Man henviste til Markus-Ordet, om Kristus, der lærte fra Baaden, og til Beretningen hos Matthæus om Kristus, der stiller Stormen paa Sæen. Ogsaa Forestillingen om Noahs Ark har sikkert spillet ind.

Efter moderne Tankegang, skriver Henning Henningsen i sin Bog, menes Kirkeskibet ikke blot at symbolisere Kirken, som fører Menigheden frelst gennem Livets oprørte Bølger, men ogsaa Troen, som bringer de sande Kristne frem til Himlen, eller det Haab, ethvert kristent Menneske har om at komme i sikker Havn. Kirkeskibet kan imidlertid ogsaa være Symbol paa Livet, som sammenlignes med en Rejse, snart i Medvind, snart i Modvind, mod den sikre Havn, Døden, eller paa Menne-skets Livsvandel, der former sig som Skibets Gang, naar det omtumles paa Bølgerne. Nogle kalder Skibet et Sindbillede paa det kristne Menighedsliv, der lignes med en Pilgrimsrejse, eller paa Guds Menighed, der er paa en lang og farefuld Rejse til Fredens Havn, reddet fra Undergangen som Noah og hans Husstand blev det. For andre er Skibet en Mindelse om Kristendommens snævre og trange Vej, der ikke skal være en Sejlsdags Magsvejr. For mange søfarende har Skibet i det hele taget været et Symbol paa Skibsfarten, der staar under Guds Beskyttelse.

Hvad der berettiger Skibet til dets Plads i Kirken som et kristent Stykke Inventar er vel det, at det tvinger Kirkegængerne til at tænke paa Liv og Død, Medgang og Modgang, og andet mere. For Sømandene specielt fører Kirkeskibet Tanken hen paa de utallige Farer, de naadigt er reddet fra ved Guds Hjælp, og naar deres Nærmeste ser det, bringes de til at tænke paa deres Kære paa Havet, saa beder de for dem, at deres Gerning maa lykkes, at de maa bevares for al Fare, og at de maa finde aandelig Opbyggelse, selv om de ikke kan deltage i Hjemmets Kirkegang.

Fleere danske Forfattere har beskæftiget sig med disse Skibe, f. Eks. Henrik Pontoppidan i »Kirkeskudens«, hvis bedste Pointe er Drengens Skuffelse over, at Skuden ikke kan sejle, da han faar den ned og prøver den. Ogsaa Holger Drachmann har skrevet om Kirkeskibet, men mest kendt er nok St. St. Blichers »Skibsprædiken paa Landet«, som han har optaget i »Høstferierne«. Digterpræsten holdt sin Prædiken ved Ophængelsen af Fregatten »Torden-skjold« i Spentrup Kirke i 1838, og Hovedpunkterne i hans Ud-lægning er disse: Skroget er et mesterligt Hele, ligesom Men-

neskelegemet, siger han, men lige saa skrøbeligt; det kunstfærdige Tovværk paa Skibet sammenlignes paa Drivfjedrene til de menneskelige Handlinger i al deres Mangfoldighed, og Mennesket maa stræbe efter at beherske disse, ligesom Sømandene med Lethed finder Rede i det indviklede Tovværk. Ladingen er det Indhold, Menneskehjertet frembyder, snart godt, snart ondt. Sejlene er Menneskenes usynlige Kræfter, og Vinden, der puster og spænder dem, er vor frie Vilje. Lige som Mennesket styres af Forstanden, styres Skibet af Roret; Kompasset er den kristne Lære, men Nødnødvendigt er Troen. Flaget til Slut er Haabets Flag, Korsets hellige Fane, det Tegn, som Menigheden skal stride og vinde Sejr under.

DET ældst bevarede Kirkeskib i Danmark er Orlogsskibet »Randers« i St. Mortens Kirke i Randers. Det er dateret 1632. Efter dette kommer, mener man, et stærkt havareret og desværre ikke dateret Skib fra Femø Kirke. »Vraget«, som findes paa Stiftsmuseet i Mari-bo, anslaaes til at stamme fra omkring 1640. »Trefoldigheden« i Sejrs Kirke, som hidtil har været betragtet som det ældste, er fra 1659. Modellen af »Trefoldigheden«, Christian den Fjerdes Admiralskib, skal ifølge gammel Overlevering være skænket af to Sejrsømande, som gjorde Tjeneste paa Flag-skibet under Slaget paa Kolbergs Heide i 1644; et andet Sagn vil dog vide, at det skal være fremstillet af tre Brødre, som byggede et Skib under Svenskekrigene og sejlede ud paa det fra Sejrs for at deltage i Krigens. Til Tak for den lykkelige

Daab af Kirkeskibe, svarende til den gængse Daab af virkelige Skibe kender man kun til et eneste Tilfælde — det var, da Prinsesse Margaretha i 1927 døbtte Barken »Sancta Maria«, som blev ophængt i St. Mariæ Kirke i Helsingør.

Ellers er det almindeligvis Sømandene og Marineforeningerne, som forestaar Kirkeskibs-Processionerne. De former sig festligt med Kanonsalut og med festklædte Sømand i Optog efter Skibet, som bæres i Spidsen paa en Slags Baare. Optøget udgaar som Regel fra Havnen og slutter ved Kirken, hvor Skibet overrækkes til Præst og Menighedsraad og hvor der saa finder en Festgudstjeneste Sted. Adskillige Steder finder der Procession Sted hver Gang Skibene tages ned og repareres — det sker ka, og hvert tiende Aar. Dette sker f. Eks. med det tidligere omtalte Lineskib »Justitia« i Stege, som netop hvert tiende Aar — første Gang i 1728 — nedtages, renses, males op, forgyldes og repareres og derefter ved en storstilet Fest hænges op igen i Kirken. Tidligere blev Skibet ført i Procession paa en Vogn med fire blomstersnykkede Heste foran; bagved kom en Vogn med en rigtig Baad, hvori der sad nogle Sømand i gammel-dags Matrosdragt med blanke sorte Hætte og oprejste Aarer. Nu bæres det, med tilsatte Sejl, af fire gamle, mønske Sømand, der løfter det højt over Menneskemængden. Der er 20—30 Faner fra hele Men og et stort Orkester med i Optøget. I Kirken hejstes Skibet paa Plads under Saltesang, og Præsten holder Festprædiken.

Landets mest moderne Kirkeskib er Modellen af Grønlands Styrelses Dampskonnert »Hans Egedes«, der i 1949 ophængtes i Hans Egedes Kirken paa Østerbro i København. Det er skænket af Marineforeningen, hvis Formand, Kommandør Ipsen, her oplæser Gavebrevet. Bag Skibet ses Pastor Strange, Taarby, som foretog Indvielsen. Billedet er taget fra Magister Henningsens i Artiklen omtalte Bog.

Hjemkomst skal Modellen være givet.

Om et af de smukkeste og mest bekendte Kirkeskibe, Lineskibet »Justitia« i Stege, fortælles det, at det i 1718 blev givet af en norsk Sømand Hans Larsen, Bergen, som deltog i Slaget under Rygen 1715 paa Just Juels Flagskib af samme Navn. Den nu kasserede Fregat »Constitutionen« fra 1850 — dens Navn tyder paa, at Giveren ogsaa har haft den nyligt skændede Grundlov i Tankerne — saa skal den være forfærdiget af en Sømand, der slap fra »Christian den Ottende«, inden den sprang i Luften i Eckernførde Fjord i 1849.

Der knytter sig kun faa Sagn og liden Overtro til de gamle Kirkeskibe. De Sagn, der findes, handler hovedsagelig om Skibenes mere eller mindre gaadefulde Tilstedekomst.

Saaledes skal Fregatten »Enigheden« i Aarhus Domkirke — med sin Længde paa 2.65 m og sin fulde Højde paa 3.52 m er den et af de største Kirkeskibe i Landet — være en fransk Skibsmodel. I gamle Dage udarbejdede man sjældent Skibstegninger — i Stedet forfærdigede man smaa Modeller, som i alle Enkeltheder var, som det store Skib, man paatænkte at bygge. Modellen blev saa sendt til den, der ønskede at bygge Skib, til Eftersyn. Den her omtalte franske Model skulde, siger Sagnet, sejles fra Toulon til St. Petersborg for at tjene som Mønster for Peter den Stores nye russiske Flaade — ja, efter en anden Version var den endda bygget af Tsarens personligt i Zaandam i Holland. Skibet, som førte Modellen med sig, skulde være strandet ved Skagen 1720, og Modellen blev solgt paa Strandingsauktion til 10 Aarhus-Sømand, som senere skændte den til deres Kirke. En mere nøgtern Version af Skibets Herkomst — det ovenfor fortalte Sagn har ikke kunnet bekræftes — vil vide, at det er lavet af en aarhusiansk Mester, som har haft et særdeles lykkeligt Haandelag.

Mens Kirkeskibene nu kun hænger til Pynt og ikke tages i Brug til noget praktisk Formaal, har de tidligere ofte været brugt som »Lyseskroner«. Helt op til vort Aarhundrede foreligger der spredte Eksempler paa Illumination af Kirkeskibe. Saaledes har Kirkeskibe været besat med tændte Lys Jule- og Nytaarsaften, ved Begravelser og ved andre kirke-lige Handlinger. For dette betales som Regel ekstra. Helt moderne er det, at der for en fyrretyve Aar siden blev sat elektriske Pærer i den gamle Fregat »Tre Kroner« i Sæby Kirke. Andre Skibe har tidligere haft Gasflammer, som tændtes ved Kanonernes Munding.

NAAR et Kirkeskib var fær-digt til Ophængning, gik der forud for denne en Kirkeskibs-Procession. Denne Festlighed er dog relativt sjælden og har kun fundet Sted i Kystegne og hovedsagelig paa Øerne. Daab af Kirkeskibe, svarende

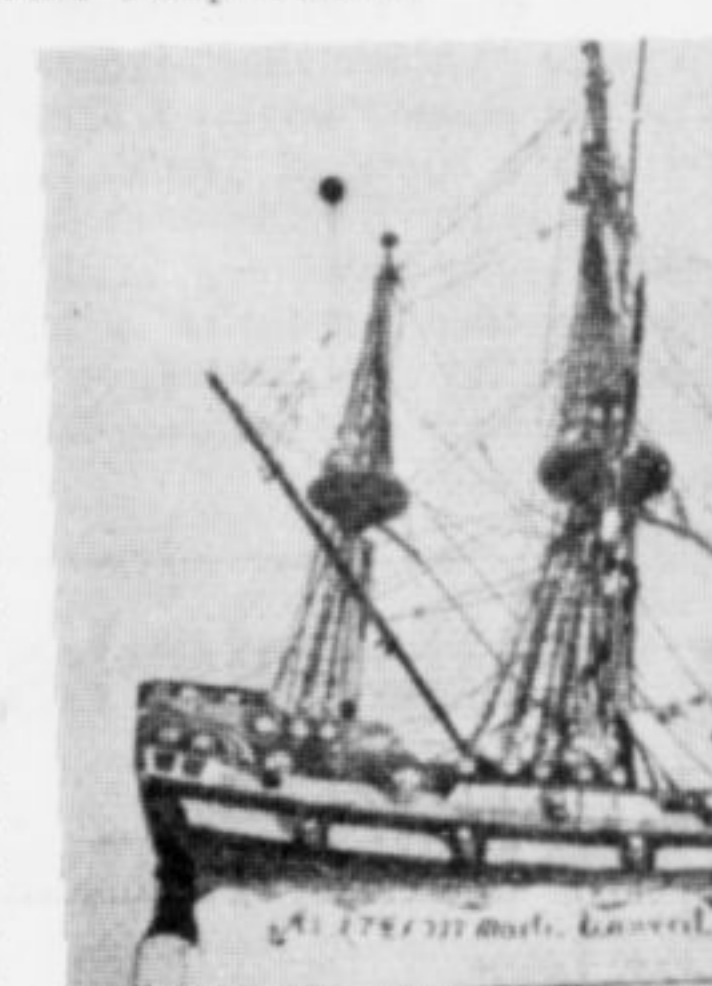
de til den gængse Daab af virkelige Skibe kender man kun til et eneste Tilfælde — det var, da Prinsesse Margaretha i 1927 døbtte Barken »Sancta Maria«, som blev ophængt i St. Mariæ Kirke i Helsingør.

Ellers er det almindeligvis Sømandene og Marineforeningerne, som forestaar Kirkeskibs-Processionerne. De former sig festligt med Kanonsalut og med festklædte Sømand i Optog efter Skibet, som bæres i Spidsen paa en Slags Baare. Optøget udgaar som Regel fra Havnen og slutter ved Kirken, hvor Skibet overrækkes til Præst og Menighedsraad og hvor der saa finder en Festgudstjeneste Sted. Adskillige Steder finder der Procession Sted hver Gang Skibene tages ned og repareres — det sker ka, og hvert tiende Aar. Dette sker f. Eks. med det tidligere omtalte Lineskib »Justitia« i Stege, som netop hvert tiende Aar — første Gang i 1728 — nedtages, renses, males op, forgyldes og repareres og derefter ved en storstilet Fest hænges op igen i Kirken. Tidligere blev Skibet ført i Procession paa en Vogn med fire blomstersnykkede Heste foran; bagved kom en Vogn med en rigtig Baad, hvori der sad nogle Sømand i gammel-dags Matrosdragt med blanke sorte Hætte og oprejste Aarer. Nu bæres det, med tilsatte Sejl, af fire gamle, mønske Sømand, der løfter det højt over Menneskemængden. Der er 20—30 Faner fra hele Men og et stort Orkester med i Optøget. I Kirken hejstes Skibet paa Plads under Saltesang, og Præsten holder Festprædiken.

Landets mest moderne Kirkeskib er Modellen af Grønlands Styrelses Dampskonnert »Hans Egedes«, der i 1949 ophængtes i Hans Egedes Kirken paa Østerbro i København. Det er skænket af Marineforeningen, hvis Formand, Kommandør Ipsen, her oplæser Gavebrevet. Bag Skibet ses Pastor Strange, Taarby, som foretog Indvielsen. Billedet er taget fra Magister Henningsens i Artiklen omtalte Bog.

de til den gængse Daab af virkelige Skibe kender man kun til et eneste Tilfælde — det var, da Prinsesse Margaretha i 1927 døbtte Barken »Sancta Maria«, som blev ophængt i St. Mariæ Kirke i Helsingør.

Ellers er det almindeligvis Sømandene og Marineforeningerne, som forestaar Kirkeskibs-Processionerne. De former sig festligt med Kanonsalut og med festklædte Sømand i Optog efter Skibet, som bæres i Spidsen paa en Slags Baare. Optøget udgaar som Regel fra Havnen og slutter ved Kirken, hvor Skibet overrækkes til Præst og Menighedsraad og hvor der saa finder en Festgudstjeneste Sted. Adskillige Steder finder der Procession Sted hver Gang Skibene tages ned og repareres — det sker ka, og hvert tiende Aar. Dette sker f. Eks. med det tidligere omtalte Lineskib »Justitia« i Stege, som netop hvert tiende Aar — første Gang i 1728 — nedtages, renses, males op, forgyldes og repareres og derefter ved en storstilet Fest hænges op igen i Kirken. Tidligere blev Skibet ført i Procession paa en Vogn med fire blomstersnykkede Heste foran; bagved kom en Vogn med en rigtig Baad, hvori der sad nogle Sømand i gammel-dags Matrosdragt med blanke sorte Hætte og oprejste Aarer. Nu bæres det, med tilsatte Sejl, af fire gamle, mønske Sømand, der løfter det højt over Menneskemængden. Der er 20—30 Faner fra hele Men og et stort Orkester med i Optøget. I Kirken hejstes Skibet paa Plads under Saltesang, og Præsten holder Festprædiken.

Orlogsskib i Rødbj Kirke, et af de ældste Kirkeskibe paa Lolland-Falster. Det blev ifølge Indskrift i 1741 srenoveret af 13 Sø-mænd fra Rødbj. Efter Traditionen stammer Modellen fra Christian den Fjerdes Tid.

LOLLAND-FALSTER, som jo ogsaa har adskillige Kyst-byer, er rigt repræsenteret i Kirkeskibenes Annaler. I Am-tets Kirker hænger 54 Skibe, hvoraf flere er af anseelig El-lyghedige Stykke Husflidsarbej-de, de sender hjem til deres Hjemstavn Kirke, har gemt mange Tanker, som ingen faar noget at vide om, men hvis Retning man har Lov at gætte sig til, naar man fra sin Plads i Kirken betragter den lille Sku-des luftige Sejlsdals Kirkerum-met.

Heller ikke med Hensyn til Kirkeskibs-Processioner er Lolland-Falster blevet snydt. Af det Stof, Magister Henningsen har indsamlet, fremgaar det, at det nye Skib i Nykøbing Kirke, »Kronprins Frederik«, der i 1890 blev bygget i Fællesskab af Sømandsforeningen af 1887's Medlemmer og efter Tilladelse af den daværende Kronprins, den senere Frederik den Ottende, fik Tilladelse til at føre det fyrstelige Navn, blev ført til Kirken i Procession. Denne fandt Sted den 5. Marts 1891, og Skibet blev baaret gennem Byens Gader af otte unge Sømand, ledsaget af Sømandsforeningens Medlemmer i Procession, og næste Dags Aften blev Skibet ved en Aftenguds-tjeneste ophængt i Kirken og Skibets Dokumenter, hvori man kan læse dets Fremstillingshi-storie, blev nedlagt.

Tidligere, i 1859, var Model-len af en Brig uden Navn efter Procession og Festgudstjeneste blevet ophængt i Gedesby Kirke. Den var skænket af Menigheden. Og i 1866 blev Fregatten »Ebenetzer« ophængt i Fejs Kirke efter en Procession. Denne Højtidelighed blev gentaget, da i 1920 Briggen »Familien Iversen« blev ophængt i samme Kirke. I Nysted fandt en Kirkeskibsprocession Sted saa tidligt som i 1835, da — ifølge et Referat i »Berlingske Tidende«

»de der bosiddende og hjem-mehørende Søfolk den 16. Fe-bruar vare forsamlende i Kirken, hvor de paa højtidelig Maade indbragte en Model af et Fregatsskib, fuldkommen tiltakket og udhalet, efter at de under Afsyngelsen af en passende Sang i Procession havde ombaa-ret det i Gaderne. Forinden Skibet ophængtes i Kirken, blev der i Lastrummet nedlagt en forsejlet Flaske, som indehol-der Optegning af Gaarsdagens, Giverens og Indrulleringsche-fens, Hr. Captain Grans samt fleres Navne. Omtrent 600 Men-nesker, hvoriblandt mange fra Omegnen, bivaandede Højtideli-gheden, under hvilken Skole-lærer Malling prælederede fra Orgelet. — Om Aftenen af-holdtes Bal, hvori Søfolkene og adskillige Borgere deltog, og hvor ligeledes en Sang blev af-sungen«.

Bogs har haft en særlig Skik, som ligeledes fremgaar af et Avisreferat i Følge hvilket et Optog af Søfolk fra Bogs i Fe-bruar 1858 drog over Isen til Vordingborg. De var uddyntede i Kirken i Procession gennem Byens Gader og gennem Lands-byen Nyraad, Øst for Vording-borg. Med sig førte de det lille Kirkeskib fra Bogs Kirke. Un-dervejs standsede de ved alle Huse og tiggede Penge sammen, som de senere brugte til et Dansegilde hjemme paa Øen. Efter Sigende var det en gam-mel Skik, som blev genoptaget.

Helt saa praktiske som Bogs-Boerne har vist kun de færreste været, men der knytter sig adskillige interessante Omstæn-digheder til de Skibe, som hæn-ger rundt om i Landets Kirker.

BRIDGE

Med en Rubberbridge forekom følgende morsomme Spil: Syd Giver, alle i Zonen.

♠ D-7-4
 ♥ E-10-8
 ♦ B-10-9-8-7-3
 ♣ 6
 ♠ E-B-9-8-5-3
 ♥ 6-5-2
 ♦ 6-5
 ♣ 7-3
 ♠ K-10-6
 ♥ K-D-9-7-4
 ♦ 2
 ♣ D-9-8-4
 ♠ 2
 ♥ B-3
 ♦ E-K-D-4
 ♣ E-K-B-10-5-2

Meldeforløbet var lidt primitivt, men Slutkontrakten blev rigtig.

N.	Ø.	S.	V.
—	—	1 ♠	Pas
1 U.	2 ♣	3 ♠	Pas
4 U.7	Pas	5 ♣	Pas
6 ♠	Pas	Pas	Pas

Udspil Hjerter 6 blev stukket af Bordets Ex. Syd trækker nu 2 Gangs Trumf, tager Es-Konge i Klør og trumfer lille Klør paa Bordet. Saa er udestående Trumf med 1 Undertræk. Det var Synd, for Kontrakten var oplygt uden nævneværdig Risiko. Inde paa Hjerter Es i første Stik spilles Klør 6 til Esset, og lille Klør trumfes højt paa Bordet. Trumf til Haanden, og endnu en lille Klør trumfes højt med Tilbagepil i Trumf. Saa er udestående Trumf faldet; paa Klør Konge kaster Bordet Hjerter, og fra Øst falder Klør Dame. Paa de godspillede Klør kaster Bordet Hjerter og Spar, og der bliver nu kun i Sparstik til Ø-V.

Siemmen vindes ved at beholde Kontrollen i Klør og først trække Trumf, naar Klørfarven er ved at blive etableret.

Alle Bridgepillere kender Reglen om at trække Trumf i Tide, men dette faar ofte mindre kyndige Spillere til at trække Trumf ved første Løjlighed, eller med andre Ord, før Tiden er inde.

Øst Giver, alle i Zonen.

♠ K-8-4
 ♥ E-6-3
 ♦ 8-3
 ♣ D-9-4-3-2
 ♠ E-10-4
 ♥ 8
 ♦ K-D-10-6-5-2
 ♣ 10-6-5
 ♠ B-9-6-5
 ♥ B-10-9
 ♦ B-4
 ♣ K-B-8-7
 ♠ D-7-5
 ♥ K-D-7-5-4-2
 ♦ E-9-7
 ♣ E

Meldingerne laidd kort og godt:

N.	Ø.	S.	V.
—	—	Pas	1 ♣ 2 ♠
2 ♣	Pas	4 ♣	Pas
Pas	Pas	Pas	Pas

Vest starter med Ruder Konge, og Øst kalder med Bonden, medens Syd stikker med Esset. Hvis der nu trækkes Trumf, kan Syd ikke undgaa at afgive 2 Stik i saavel Ruder som Spar, altsaa 1 Undertræk; der maa bruges en anden Spilleplan.

Syd spiller derfor Ruder igen, og Vest stikker samt fortsætter i Fæven efter Makkers Kald. Nertli kaster Bordet en lille Spar, der skal afgives allevegl, og Vest maa skifte Farve for ikke at spille til Dobbeltrenonce; mest sandsynlige Skift er til Klør Syd kommer ind paa Esset og spiller Spar til Bordets Konge, der returneres Spar til Dammen, som Vest stikker med Esset og spiller Klør igen. Syd trumfer paa Haanden, spiller sin sidste Spar til Trumf paa Bordet, og nu trækkes Trumferne ud. Kontrakten vindes ved kun at afgive 2 Stik i Ruder og 1 i Spar.

I de gode, gamle Dage

Sraapluk af det, der kom til »Folketidende's Kundskab i Ugen den 5. Jan. til 12. Jan. 1901 og 1926

1901 Ved Rotten i Edinburgh behandles en Sag om brudt Ægteskabsforbød. Det oplystes her, at den Sagsøgte i Løbet af to Aar havde sendt sin Forlovede 400 glødende Kærlighedsbreve og 200 Telegrammer — men nu var han altsaa blevet træt!

— Folketidende opgiver Tingsted Kommunes største Skatteydere — enhver, der betaler over 10 Kr. aarlig i Skat! Det fremgaar heraf, at Forpagter Kipp og Enkefru Hillerup er saa langt de største, idet de betaler henholdsvis 1519 Kr. og 879. I Taardrup staar Gaardejer H. P. Olsen øverst med 275 Kr., i selve Tingsted Gaardfæster P. Larsen med 249 Kr., i Stubberup Gdr. P. Chr. Lise med 230 Kr. og i Bruntofte Gaardejer J. Foged med 275 Kr.

— Forfatteren Sophus Schandorph er blevet bisat fra Søndermarks Krematorium, efter eget Ønske uden gejstlig Medvirken. Det er den første kendte Personlighed, som er blevet bisat paa denne Maade. Tilslutningen til Højtideligheden var overordentlig stor. Jeppe Aakjær havde skrevet en Sang, og Georg Brandes talte.

— Ogsaa Thoreby Sogns Skatte-lister er offentliggjort. Kommu-nen er paalignet 27.125 Kr. Deraf betaler Godsejer Neergaard, Fuglsang, de 3500 Kr. Efter ham følger paa Skatlisten fem For-pagtere med Skattebeløb fra 100 til 270 Kr.

— Et Konsortium har besluttet at købe den konservative »Møns Avis«, som er til Salg — forme-delt 25.000 Kr.

1926 Den danske Adel er i stærk Tilbagegang, oplyser Magister Mathiasen. Hans Begrundelse er, at i 1900 ejede Adelen i Jylland 76 Gaarde med over 20 Tdr. Hartkorn hver. Nu er Tallet 47.

— Pastor Møller, Høleby-Bursø, fejrer 25-Aars Præstetjubi-læum.

— Nr. Ørslev Højskole begynder igen efter Juleferien med 35 Elever paa Højskolen og 5 paa Haandværker-Dagskolen. Haand-værker-Aftenskolen har 10 Ele-ver.

— Efter hvad Bladene i Nürnberg meddeler, skal der være ind-ledet en Retssag mod Hitler for Mened. Hitler skal i nogle under Ed fremsatte Udsagn være frem-kommet med Udtalelser, som er i Strid med Sandheden.

— Den nyudnævnte Præst for Givskud Menighed ved Kolding har — hvilket har vakt uhyre Opsigt — ladet sig borgerlig vie.

— Forfatteren Johannes Dam er død, 54 Aar.

— Den 17-aarige Bengt Ström-gren, der allerede mens han gik i Skole vandt videnskabeligt Ry, har nu atter vakt Opmærksom-hed om sit Navn, idet han i Sam-arbejde med en Ingeniør har gjort en betydningsfuld astronomisk Opfindelse.

Vejen til ungdom og langt liv

Indeholder Deres daglige kost de em uundværlige næringsmidter, som bevarer ungdommen og holder Dem i form højt op i årene?

Ved De, at Deres kost ikke blot påvirker Deres organisme, men ogsaa Deres personlighed? Ved De, hvad man skal spise for at opnå sundhed og vitalitet? Ved De, at det er muligt at holde sig spændstig gennem årene med en bestemt plastikkvælsel?

Disse spørgsmål stiller den frem-stående ernærings- og psyko-log Gay-lord Hausser, hvis anerkendte sundhedssystem skildres i en yderst interessant artikel i »Det Bedste's« januarnummer. Des-uden indeholder bladet 24 andre værdifulde artikler fra hele ver-den. I alt 108 sider for 90 øre.